

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-3 ta' Novembru, 2003

Citazzjoni Numru. 2066/2000/1

Lombard Bank Malta p.l.c.

Vs

**Louis u Silvana konjugi Naudi bhala debituri principali
u Joseph Naudi bhala garanti solidali**

Il-Qorti.

Preliminari

Rat **I-att tac-citazzjoni** li permezz taghha l-bank attur ippremetta illi jinsab kreditur tal-konvenuti Louis u Silvana konjugi Naudi fl-ammont ta' hamest elef mija tmienja u ghoxrin liri Maltin, tmienja u tletin centezmi (Lm5,128.38) bilanc ghad-debitu fil-'loan account' li ghandhom il-konvenuti ma' l-istess Bank, bl-interessi kkalkolati sa l-ewwel (1) ta' Settembru tas-sena elfejn (2000) skond

'statement' hawn anness u mmarkat Dok "A", oltre l-imghaxijiet ulterjuri mit-tnejn (2) ta' Settembru tas-sena elfejn (2000) sad-data tal-pagament effettiv.

Premess illi permezz ta' skrittura privata li ggib id-data tat-tmienja (8) ta' Mejju elf disgha mija wiehed u disgghin (1991) li l-originali taghha hija hawn annessa u mmarkata Dok "B" il-konvenut Joseph Naudi ggarantixxa solidalment mal-konvenuti l-ohra il-hlas lura ta' l-imsemmi debitu sal-ammont ta' tlett elef liri Maltin (Lm3000) skond kif hemm ahjar deskritt.

Premess illi ghalkemm interpellati sabiex ihallsu anke ufficjalment, il-konvenuti baqghu inadempjenti .

Ghaldaqstant il-bank attur talab lil din il-Qorti, prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportuna:

1. jigu l-konvenuti kollha solidalment ikkundannati sabiex ihallsu lill-Bank attur is-somma ta' tlett elef liri Maltin (Lm3000)

2. Jigu l-konvenuti Louis u Silvana konjugi Naudi kkundannati sabiex ihallsu lill-Bank attur il-bilanc ta' elfejn, mija tmienja u ghoxrin liri Maltin, tmienja u tletin centezmi (Lm2,128.38) u dan oltre l-imghaxijiet ulterjuri mit-tnejn (2) ta' Settembru tas-sena elfejn (2000) sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjez kollha, inkluz il-VAT, kif ukoll dawk ta' l-ittra ufficjali li ggib id-data tat-26 ta' Frar 2000, tal-mandat ta' qbid u sekwestru kkawtelatorji pprezentati kontestwalment ma' din il-kawza, u bl-imghaxijiet legali mit-2 ta' Settembru, 2000 sad-data tal-pagament effettiv kontra l-konvenuti li huma ngunti minn issa ghas-subizzjoni taghom.

Rat id-dikjarazzjoni ta' Alexander Cutajar ghan-nom u in rappresentanza tal-Bank attur a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' Louis Naudi a fol. 12 tal-process fejn eccepixxa:

1. Illi l-ewwel premessa tac-citazzjoni pprezentata mis-socjeta' attrici u li tikkoncerna lill- konvenuti Louis u Silvana konjugi Naudi, salv il-prova fuq l-ammonti dovuti, m'hijiex kontestata;
2. Illi l-konvenut Joseph Naudi fil-kapacita' tieghu ta' garanti solidali tad-debituri principali Louis u Silvana konjugi Naudi, kien iggarantixxa il-hlas da parti l-imsemmija debituri principali tas-somma ta' tlett t'elef lira Maltija (Lm3000) fuq *loan account* li kien garantit ukoll *inter alia* minn rahan fuq erba' *life policies*, li minnhom is-socjeta' attrici thallset il-*cash surrender value* taghhom ;
3. Illi l-hlas tal-*cash surrender value* ghal tlieta minn dawn il-*life policies* sar minghajr il-firma tal-konvenut Louis Naudi li fuqu kienu mahruga dawn l-istess *policies* ;
4. Illi wara li s-socjeta' attrici thallset fuq il-loan account garantit mill-konvenut Joseph Naudi, u ghalhekk kellu jigi liberat Joseph Naudi bhala garanti solidali, is-socjeta' attrici estendiet facilitajiet ta' kreditu ohra favur il-konvenut Louis Naudi, u li ghalihom l-istess konvenut Louis Naudi ffirmat skrittura privata ta' kostituzzjoni ta' debitu (kopja taghha hawn annessa u mmarkata Dok A), minghajr ebda garanzija, u wisq inqas minghajr il-konvenut Joseph Naudi bhala garanti solidali, u dan ukoll ghaliex il-konvenut Louis Naudi iffirma dik l-iskrittura privata bl-imtendiment li jigi liberat Joseph Naudi wara li s-socjeta' attrici kienet thallset fuq il-*loan account* li kien iggarantixxa l-konvenut Joseph Naudi;

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat **il-kontro-talba** a fol. 17 li permezz taghha l-eccipjenti ippremettew illi premess illi l-konvenut Joseph Naudi fil-kapacita' tieghu ta' garanti solidali tad-debituri principali Louis u Silvana konjugi Naudi, kien iggarantixxa il-hlas da parti l-imsemmija debituri principali tas-somma ta' tlett t'elef lira Maltija (Lm3,000) fuq *loan account* li kien garantit ukoll *inter alia* minn rahan fuq erba' *life policies*, li

minnhom is-socjeta' attrici thallset il-*cash surrender value* taghhom;

Premess il-hlas tal-*cash surrender value* ghal tlieta minn dawn il-*life policies* sar minghajr il-firma tal-konvenut Louis Naudi li fuqu kienu mahruga dawn l-istess *policies*;

Premess illi wara li s-socjeta' attrici thallset fuq il-*loan account* garantit mill-konvenut Joseph Naudi, u ghalhekk kellu jigi liberat Joseph Naudi bhala garanti solidali, is-socjeta' attrici estendiet facilitajiet ta' kreditu ohra favur il-konvenut Louis Naudi, u li ghalihom l-istess konvenut Louis Naudi ffirma skrittura privata ta' kostituzzjoni ta' debitu (kopja taghha hawn annessa u mmarkata Dok A), minghajr ebda garanzija, u wisq inqas minghajr il-konvenut Joseph Naudi bhala garanti solidali, u dan ukoll ghaliex il-konvenut Louis Naudi iffirma dik l-iskrittura privata bl-intendiment li jigi liberat Joseph Naudi wara li s-socjeta' attrici kienet thallset fuq il-*loan account* li kien iggarantixxa l-konvenut Joseph Naudi;

Premess illi bhala rizultat ta' dan l-agir da parti s-socjeta' attrici, l-eccipjenti soffrew danni li ghalihom hija unikament responsabbli s-socjeta' attrici;

Jghidu l-konvenuti ghar-ragunijiet premissi ghaliex m'ghandiex dina l-Qorti:

1. jigi dikjarat u deciz illi huma responsabbli ghad-danni kollha sofferti mill-eccipjenti.
2. Jigu likwidati d-danni kollha sofferti mill-eccipjent ; u
3. Konsegwentement l-istess socjeta' attrici jigu kkundannati jhallsu lill-eccipjenti dik is-somma ili tigi hekk likwidata.

Rat **in-nota ta' l-eccezzjonijiet** ta' Lombard Bank Malta p.l.c. ghall-kontro-talba tal-konvenut Louis Naudi et a fol 26 fejn eccepjet :

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi preliminarjament il-konvenuti ma sofrew ebda danni a kawza ta' xi inadempjenza da parti tal-Bank attur rikonvenzjonat, u dan kif jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza ;

2. Illi mhuwiex minnu dak li qeghdin jallegaw il-konvenuti li l-Bank attur thallas fuq il- "loan account " garantit mill-konvenut Joseph Naudi – kull ma kien gara kien li din il-facilita giet trasferita mill-fergha ta' tas-Sliema ghall-fergha tal-Belt fejn giet amalgamata ma kontijiet ohrajn.

3. Illi l-firma tal-konvenut Louis Naudi ghall-hlas tal-cash surrender value tal-life policies moghtija b'rahan favur il-Bank ma kinitx neccessarja, u dan kif jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

4. Illi l-garanzija moghtija minn Joseph Naudi fil-kapacita' tieghu ta' garanti solidali qatt ma giet rilaxxata, sempliciment ghaliex il-Bank attur rikonvenzjonali qatt ma thallas l-ammont dovut lilu, u dan kif jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

5. Illi m'huwiex minnu li l-Bank attur rikonvenzjonali estenda facilitajiet ta' kreditu ohra favur il-konvenut Louis u Silvana konjugi Naudi. Il-kostituzzjoni ta' debitu ffirmat minnhom ma kienx ghotja ta' facilitajiet bankarji godda izda konferma tad-debitu ezistenti, u qatt ma kienet l-intenzjoni li l-konvenut Joseph Naudi jigi rilaxxat mill-garanzija u dan kif jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Ghaldaqstant il-kontro-talba tal-konvenuti hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra taghhom.

Salvi eccezzjonijiet ohra jekk ikun hemm bzonn.

Bl-ispejjez u bl-imghax legali kontra s-socjeta' attrici ngunti minn issa biex jidhru ghas-subizzjoni .

KONSIDERAZZJONIJIET

Ammont mitlub fic-citazzjoni

F'dina l-kawza l-attur qed jitlob il-kundanna tal-konvenuti solidalment sabiex ihallsu s-somma ta' Lm3,000 u lill konvenuti konjugi Naudi l-bilanc ta' Lm2,128.38, oltre l-imghax ulterjuri mit-2 ta' Settembru, 2002 sad-data ta' l-effettiv pagament.

Fl-ewwel eccezzjoni taghhom il-konvenuti qed jeccepixxu li l-ewwel premessa tac-citazzjoni pprezentata mis-socjeta' attrici u li tikkoncerna lill-konvenuti konjugi Naudi, salv il-prova fuq l-ammonti dovuti, m'hijiex kontestata. Il-konvenuti konjugi Naudi ghalhekk qed jammettu li ghandhom jaghtu l-ammont mitlub, salv il verifika tal-kontijiet.

Dwar dana, l-atturi gabu prova - ara Dok a fol. 43 sa 59 - li l-ammont mitlub huwa dovut.

Kontrotalba

Il-konvenuti pero' qed jirreklamaw danni in forza tal-kontrotalba taghhom.

Garanzija ta' Joseph Naudi

Huma qed jissottomettu li l-ewwelnett Joseph Naudi m'ghandu jaghti xejn ghax dika l-parti tad-debitu garantit minnu gie sodisfatt bi hlas favur il-bank bil-*cash surrender value* ta' erba' *life policies*, u li l-iskrittura privata ta' kostituzzjoni ta' debitu iffirmata mill-konjugi Naudi ma kienix tinkludi l-garanzija li kien iffirma Joseph Naudi.

Dwar dana, Alex Cutajar, prodott mill-attur, xehed li l-konvenuti kienu inghataw facilitajiet fil-1991 mis-Sliema branch. Il-konvenuti kienu fethu kont fl-10 ta' Marzu, 1990 bhala *Loan Account* u iehor fit-28 ta' Novembru, 1990 bhala *Overdraft Account*. Bhala garanzija l-Bank kien ha erba' *life policies* u garanzija personali tal-konvenut Joseph Naudi. Dok B fol. 6 datata 8/5/91. Il-konvenuti kellhom ukoll *Loan Account* iehor il-Belt li kien

infetah fil 29/8/91. Billi l-konvenuti kienu qed ikunu lura fil-pagamenti l-facilitajiet ta' Tas Sliema gew trasferiti u amalgamati f'facilita wahda l-Belt biex il-bank jkun jistgħa jikkontrolla. Dina l-facilita nfethet bl-istess ammonti li kien hemm tas-Sliema. Huma kienu gharrfu b'dana lill konvenut Dok RB6 fol. 43 u dana kien iffirma l-accettazzjoni. Mill-Belt imbagħad il-konvenuti nghataw facilita oħra. Kien sar *rescheduling of payment* izda l-konvenut ma zammx dan is-schedule. Minhabba f'hekk kienu sarfu l-life policies u qalu lill konvenut biex jagħmel kostituzzjoni ta' debitu Dok RB 1 fol. 48 u dana kien accetta u ffirma l-iskrittura. Meta saret dina l-iskrittura l-garanzija ta' Joseph Naudi baqgħet tkopri is-self ta' qabel u l-bank ma rrilaxxjahx minn dina l-obbligazzjoni. Huma qatt ma qalu lill Joseph Naudi li kienu qed jirrilaxxjawh billi l-konvenuti ma kienux hallsu. Ix-xhud sostna li l-kostituzzjoni ta' debitu saret biex tikkonferma d-debitu ezistenti (Dok fol. 48) u ma nghatatx facilita għida. Il-facilita li kien hemm garanzija fuqha ma kienitx għada thallset u għalhekk baqgħu jinsistu fuq dika l-garanzija. Cutajar caħad li kien hemm xi ftehim li meta tigi ffirmata l-iskrittura ta' kostituzzjoni ta' debitu l-garanti jigi liberat. Dan gie konfermat mic-chairman ta' dak iz-zmien Albert Muscat.

Il-Qorti wara li ezaminat il-provi u rat id-dokumenti ezibiti tasal għall konkluzzjoni li fil-fatt l-facilita li għaliha Joseph Naudi għamel garanzija personali ma thallsitx. Il-bank kien amalgama l-kontijiet kollha f'kont wiehed il-Belt u dana gie accettat mill-konvenuti. Għalhekk Joseph Naudi baqa' marbut bil-garanzija li kien għamel, billi l-facilita ma kienitx giet estinta imma baqgħet in vigore. Meta saret il-kostituzzjoni ta' debitu, ma nghatat ebda facilita għida, izda kien hemm biss konferma ta' l-ammont li kien għadu dovut mill-konvenuti, u dina l-iskrittura saret separatament u oħra l-facilitajiet li kien hemm pendent. Għalhekk f'dika l-iskrittura ma kienx hemm bzonn li jissemma l-garanti u lanqas jigi nfurmat bl-iskrittura li saret.

Kwantu għar-rikavat mill-life policies (ammont ta' Lm2,750.56 dok a fol 75 sa 77) dan ma kienx bizzejjed biex ikopri l-ammont (kapital u imghax) li kien qed jigi

garantit minn Joseph Naudi. Il-bank uza dawn il-flus biex jaqta' d-debitu ezistenti li kien f'dak l-istadju gie amalgamat f'kont wiehed.

Bejgh tal Life Policies

Il-konvenuti ghamlu referenza ghall artikoli 1970 u 1973 tal-Kap 16 li jiddisponu hekk:

1970. (1) Il-kreditur, minbarra Il-Monti, ma jistax jiddisponi mir-ghan fin nuqqas ta']las: i\da hu g]andu jedd jitlob il-bejg] tal-]a[a fl-irkant ta]t is-setg]a tal-qorti.

(2) It-talba tal-kreditur g]al dan il-bejg] tista' ssir imqar b'rikors u l-qorti tista' fuq din it-talba tordna l-bejg] tar-ghan, jekk id-debitur jew min jidher g]alih skond il-li[i, wara li ji[i nnotifikat kif imiss b'kopja ta' dak ir-rikors, bi\mien ta' tliet ijiem sabiex iwie[eb, jonqos li jwie[eb jew ma jag]milx opposizzjoni g]at-talba.

1973. Kull patt li jag]ti s-setg]a lill-kreditur li jie]u bi proprjet r-ghan, jew li jiddisponi minnu ming]ajr ma]]ares il-pro`edura msemmija fl-artikolu 1970, jew li jne]]i lill-kreditur jew lid- debitur il-jedd li jitlob il-bejg] tar-ghan kif jing]ad fl-artikoli 1970, 1971 u 1972, huwa null.

Il-konvenuti qed jissottomettu li l-iskrittura privata (*pledge form*) li kkostitwiet ir-ghan fuq il-*life policies* tal-konvenut Louis Naudi, li biha tah id-dritt lill bank biex jiddisponi mill-*life policies* minghajr ma josserva r-regola kontenuta fl-artikolu 1970 (1) hija nulla u bla effett. In konsegwenza ta' dana l-konvenuti sofrew danni konsistenti f'telf ta' profit, li kieku l-Bank ipproceda bil-bejgh permezz ta' sensal pubbliku jew istitut bankarju iehor.

Dwar it-talba tal-konvenuti ghal danni, l-Qorti tirrileva li l-konvenut ma gab l-ebda prova li huwa sofra xi danni; f'hiex kienu jikkonsistu u kemm kien l-ammont ta' dawn id-danni. Kull ma hemm fil-process hija biss ix-xhieda tal-konvenut li fl-ebda hin ma jispecifica jew jikkwantifika l-allegati danni. Il-konvenut ma ndikax x'tip ta' *policies* kienu dawn, jekk, per ezempju, kellhomx *bonus*

magghom. Hu ma gab ebda indikazzjoni jew stima mill-esperti dwar xi prezz li setghu jgibu fis-suq bil-bejgh bl-irkant.

Fil-gurisprudenza tal-Qrati taghna nsibu li:

La convenzione di potere il creditore vendere il pegno senza le congrue procedure giudiziarie, vietata dalla legge, e' la convenzione contestuale al pagamento. La legge, pero' non vieta che, dopo il pignoramento, il debitore, a scanso di spese, possa validamente autorizzare il creditore a vendere il pegno sena alcuna formalita (Vol 25 p 3 p 799).

Dak li l-ligi tipprojbixxi f'materja ta' rahan, taht piena ta' nullita', huwa kull patt li jawtorizza lill kreditur li japproprja ruhu mir-raham jew jiddisponi minnu minghajr il-formalitajiet preskritti mill-ligi, jew li jnehhi, id-dritt li jitlob il-bejgh tar-raham. Imma l-bejgh tar-raham lill-istess kreditur fi ftehim li jsir wara li jkun sar il-kuntratt tar-raham, u indipendentement minnu, ma hux projbit mil-ligi, purché dan isir mhux in frode tal-ligi, jigifieri ma jkunx miftiehem fil-mument tal-kontrattazzjoni tar-raham imma jigi effettwat wara, ghax altrimenti l-debitur ma jkunx qed igawdi mill-liberta' fil-kontrattazzjoni, li hi wahda mill-element essenzjali rikjesta ghal validita tal-convenzjoni. (Vol 32 p 2 p 6)

Fil-kaz in ezami, l-konvenuti kienu liberi li jiehdura lura l-life policies appena huma jissaldaw id-debitu li kellhom mal-bank. **Izda** l-bank kien inghata mill-konvenuti id-dritt li jitlob il-*cash surrender value* tal-policies. Ghalkemm il-beneficjarju fuq il-*policies* kien Louis Naudi, izda l-bank kien parti interessata li setgha kieku ried meta ra li d-debitur qed jonqos milli jhallas il-*premiums* li hu stess ihallas dawn il-*premiums* sabiex il-polza tibqa' fis-sehh u l-ammont relativ li jithallas jigi debitat fil-kont tal-konvenuti.

Inoltre jigi osservat li f'dan l-istadju l-*policies* gew *surrendered*, ir-rikavat thallas lill bank, u l-bank uza dana r-rikavat biex inaqqas mid-debitu dovut mill-konvenuti. Fil-

Kopja Informali ta' Sentenza

fatt il-konvenuti qed jaqblu li l-ammont gie uzat biex jithallas id-dejn li kellhom, ghalkemm ma qablux bil-mod kif intuza. Il-konvenuti ma gabux prova li l-Bank setgha jgib aktar mill-ammont li hu effettivament gabar mill-*insurance*.

Fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz il-Qorti hi tal-fehma li ma tistax tghid li kien hemm xi illegalita' fil-mod kif agixxa l-Bank.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi billi
tikkundanna lill-konvenuti kollha solidalment sabiex ihallsu lill-Bank attur is-somma ta' tlett elef liri Maltin (Lm3,000);
(salv li l-pagamenti li saru ghandhom l-ewwel imorru biex ikopru d-debitu kopert bil-garanzija personali);
u tikkundanna lill-konvenuti Louis u Silvana konjugi Naudi sabiex ihallsu lill-Bank attur il-bilanc ta' elfejn, mija tmienja u ghoxrin liri Maltin, tmienja u tletin centezmi (Lm2,128.38) u dan oltre l-imghaxijiet ulterjuri mit-tnejn (2) ta' Settembru, 2000 sad-data tal-pagament effettiv.
Tichad il-kontrotalba;
Spejjez kollha ghall-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----